

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2004/1282	Doknr.: 31
Mottatt: 22 FEB 2005 ASR/MA	
Saksbeh.: 504	Ark.: GHE
Kopi:	Avskr.:

Uttalelse fra Skogforsk om rapporten

Organisatoriske modeller for nasjonalt genressursarbeid

Det har i de siste årene vært en økt innsats innen den nasjonale forvaltningen av genetiske ressurser i landbruket. De to viktige komponentene i dette arbeidet vedrører bærekraftig bruk av genetiske ressurser og spesifikke bevaringsaktiviteter som sikrer at verdifull genetisk variasjon blir tilgjengelig for framtidig bruk og evolusjonær utvikling. Det er nødvendig med faglig kompetanse, spesielt innen genetikk og utnyttelse av genetisk kunnskap i foredling og bevaring. Samtidig må informasjon om betydningen av genetisk variasjon gis til næringsutøvere og til samfunnet for øvrig. Temaet genetiske ressurser og deres bruk og bevaring inngår i internasjonale avtaler og samarbeidsprogrammer, og myndighetene har derfor behov for faglig støtte i sitt arbeid.

Aktivitetene omkring genetiske ressurser for husdyr, kulturplanter og skogtrær har flere felles komponenter. Det kan være gevinster å hente i mer samarbeid og en eventuell samordning av disse. Skogforsk har derfor forståelse for at Landbruks- og matdepartementet ønsker en mer enhetlig organisering av genressursarbeidet, slik som det framgår i mandatet til arbeidsgruppen som har utarbeidet den foreliggende rapporten.

Rapporten gir først en kort beskrivelse av det nasjonale genressursarbeidet siden 2001. Vi er enig i at Genressursrådet ikke helt har funnet sin plass og har vært lite synlig. De tre genressursutvalgene har etter vår mening stort sett fungert godt, spesielt fordi de har arbeidet i nær kontakt med anvendelser av genetiske ressurser i foredling og næring, med aktivt bevaringsarbeid og med genetisk forskning. Vi vil framheve betydningen av at aktiviteten omkring genetiske ressurser må fortsette med fagspesifikk kompetanse og nær faglig tilknytning til hver sektor. Sektorvise utvalg må derfor opprettholdes. Dette skulle allikevel ikke være til hinder for at det kan gjøres en bedre samordning av aktivitetene. Det kan skje i en organisasjon der et sekretariat tar seg av de mer administrative oppgavene, men som i tillegg involverer personale med spesifikk sektorkompetanse. Et flertall av oppgavene krever slik kompetanse, som det også konkluderes med i rapporten.

Skogforsk støtter arbeidsgruppens forslag om at det opprettes en nytt organ, gjerne med navn Norsk genressurssenter. Det bør etableres på Ås, ved en av institusjonene som allerede er involvert i genressursarbeidet og i samarbeid med de andre institusjonene. Senteret bør ha færrest mulig ansatte, det kan være tilstrekkelig med leder og sekretær. I tillegg bør de som arbeider innen fagsektorene, ha tilknytning til senteret og ha noe arbeidstid der. De må allikevel være fast ansatt ved sine respektive institusjoner. Analogien med professor II-stillinger er god. Vi er derfor ikke enig i forslaget om at senteret bør ha sine egne ansatte og egen administrasjon til å håndtere det. Det er vesentlig at det ikke bygges opp en ny byråkratisk organisasjon med egen administrasjon fjernt fra aktiv bruk og bevaringsarbeid. Tjenester må heller kjøpes fra vertsinstitusjonen(e). Det er viktig med fleksible ordninger for å beholde og utvikle videre den fagkompetanse som finnes innen dette feltet. Et endret og mindre Genressursråd, med faglige representanter fra hver sektor, kan være et styre for senteret.

Vi er enig i arbeidsgruppens anbefaling om at genressurser i fiskearter aktuelle for oppdrett inkluderes i de nasjonale i genressursaktivitetene, i nært samarbeid med de tre andre sektorene. Genetiske ressurser for ville plante- og dyrearter bør, som arbeidsgruppen sier, ikke inngå på samme måte og er dessuten et ansvarsområde for Miljøverndepartementet. Et nasjonalt samarbeid mellom alle aktører må allikevel etableres.

I sin opplisting av mandat og oppgaver for det foreslåtte Norsk genressurssenter synes vi arbeidsgruppen har for store ambisjoner for aktiviteten, spesielt utfra de økonomiske ressursene som forutsettes å være på samme nivå som i dag. Våre kommentarer går spesielt på det som sies om undervisning og studietilbud "på alle nivå" og om mulighetene til å gjennomføre FoU-prosjekter. Det siste er oppgaver for forskningsinstitusjonene.

Skogforsk har gjennom lang tid bygd opp kompetanse omkring trærnes genetiske ressurser og har påtatt seg oppgaver innen den nasjonale genressursforvaltningen for LMD. Instituttet har fra 2001 hatt ledelse og sekretariat for Genressursutvalget for skogtrær. Skogforsk, eventuelt som del av en ny institusjon som kan bli etablert i nær framtid, ønsker derfor å framstå som en aktuell vertsinstitusjon for et nytt genressurssenter i landbruket.

17.01.05

Kristen Fretheim
adm. direktør

Tore Skrøppa
seniorforsker